

43 predaje od Imama Sadika

1. Imam Sadik, mir s njim, je rekao: *“Ko bude skroman na Ovome svijetu, Allah će mu u srcu mudrost učvrstiti te učiniti da ona sa njegova jezika i poteče i dati mu uvida u mahane dunjaluka, boljke njegove i njegove dermane, te će ga sa Ovoga svijeta sa selametom izvesti u kuću selameta.”*[1]
2. Imam Sadik, mir s njime: *“Nije znanje u mnoštvu podataka, nego je znanje svjetlost od Allaha, koju On spušta u srca onih kojima želi uputu. Pa ako želiš znanje, prvo u sebi potraži hakikat (suštinu) robovanja, a znanje traži tako što ćeš ga primjenjivati i od Allah traži da ti ga podari.”*[2]
3. Imam Sadik, mir s njime: *“Ko poduči dobru, ima istu nagradu kao i onaj ko po tom dobru bude radio.”* Prenosilac predaje reče: *“A šta ako poduči još nekoga drugoga, da li i od njega ima nagradu?”* Imam reče: *“Kada bi sve ljude podučio, imao bi od svih njih nagradu.”* Prenosilac predaje reče: *“Pa čak i kada umre?”* Imam reče: *“Pa čak i kad umre.”*[3]
4. Prenosilac predaje: *“Čovjek koji bilježi vaše hadise, a zatim ih širi među ljudima i ojačava ih u njihovim srcima i srcima vaših sljedbenika, na jednoj, i pobožnjak među vašim sljedbenicima koji ne poznaje ove predaje, na drugoj strani – koji je bolji od njih?”* Imam Sadik, mir s njime, reče: *“Jedna predaja nekog hadisa od nas koja će učvrstiti srca naših sljedbenika bolja je od hiljadu pobožnjaka.”*[4]
5. Imam Sadik, mir s njime: *“Nema Iblisu draže smrti od smrti učenjaka.”*[5]
6. Imam Sadik, mir s njime: *“Kada umre učenjak-vjernik, okrnji se dio islama koji ništa ne može nadomjestiti.”*[6]
7. Imam Sadik, mir s njime: *“Sklonost prema prepirci je smrtonosna bolest. Nema u čovjeku gore sklonosti od nje. To je Iblisova ćud i porok. Nikada neće raspravljati, ma kako bilo, osim neznalica o sebi i drugima, koji je uskraćen poimanja suštine dina.”*[7]

8. Imam Sadik, mir s njime: *"Zaista su nad ovim znanjem katanci, a ključevi su u pitanju."*[8]

9. Pitao je Mufaddal ibn Omer, Ebu Abdullaha, mir s njime: *"Po čemu se poznaju spašeni?", na šta Imam reče: "Čija djela budu saglasna sa njegovim riječima, posvjedoči mu šehadet, a čija djela ne budu suglasna sa njegovim riječima, to je samo ostava."*[9]

10. Prenosi se od Ebu Abdullaha, mir s njime, da je rekao: *"Došao je čovjek Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve alihi ve selem, te upita: 'O Allahov Poslaniče, šta je to znanje?' Reče Poslanik: 'Šutnja.' Upita: 'A šta zatim, Poslaniče?' Reče: 'Pažljivo slušanje.' Upita: 'A šta zatim?' Reče: 'Pamćenje.' Upita: 'Šta zatim, Allahov Poslaniče?' Reče: 'Zatim postupanje po njemu.' Čovjek ponovo upita: 'A šta zatim, Allahov Poslaniče?' Poslanik odgovori: 'Njegovo prenošenje.'"*[10]

11. Bilježi Ebu Basir od Ebu Abdullaha, 'alejhis-selam, da je rekao: *"Rekao je Emirul-mu'minin: 'O ti koji tražiš znanje, uistinu se znanje odlikuje mnogim osobinama. Njegova glava je poniznost, a njegovo oko čistoća od zavidnosti. Njegove uši su poimanje, a jezik iskrenost. Pamćenje njegovo je kušnja, a srce njegovo je lijepa namjera. Razum njegov je poznavanje uzroka i odredaba, a ruka njegova je milost. Noge njegove su posjećivanje uleme, a briga njegova izbavljenje. Mudrost njegova je opreznost, a odredište njegovo spas. Vođa njegov je oprost, a njegova jahalica ispunjenje. Oružje njegovo je blaga riječ, a sablja njegova zadovoljstvo. Luk njegov je razmišljanje, a vojska njegova savjetovanje sa učenima. Imetak njegov je lijepo ponašanje, a riznica njegova ustezanje od grijeha. Ogrtač njegov je dobročinstvo, a pribježište njegovo izmirenje. Vodič njegov je uputa, a saputnik njegov ljubav spram odabranih.'"*[11]

12. Pričao mi je Ebu Abdullah da je čitao u nekoj od knjiga da je Allah Uzvišeni rekao: *"Mog Mi ponosa, i veličine, i slave, i uzvišenosti, zaogrnut ću beznađem svakog onog ko se nada drugom pored Mene. I odjenut ću ga ogrtačem poniženja kod ljudi. I uskratit ću mu Svoju bliskost i udaljit ću ga od veze sa Sobom. Zar da se drugom nada u poteškoćama, a poteškoće u*

Mojim rukama?! Zar da se drugom nada i mislima kuca na vrata drugih, a u Mojim rukama ključevi vrata zaključanih, a Moja vrata otvorena za one koji od Mene traže?! Pa ko se Meni bude nadao u svojim tegobama, premostit će ih bez muke! Ko se Meni bude nadao u silnim teškoćama, Ja ću biti njegova nada! Učinih nade robova kod Sebe pohranjenim, a oni nezadovoljni Mojom pažnjom! Ja popunih Nebesa onima kojima ne dosadi da Me slave i naredih im da ne zatvaraju vrata između Mene i Mojih robova, pa mi opet ne vjeruju. Zar ne zna onaj koga snađe nedaća od Mojih nedaća da ne posjeduje njeno podizanje niko, doli Ja i onaj kome Ja dozvolim? Pa šta mu je, da ga vidim kako na Mene zaboravlja? Dao sam mu iz Svoje dobrote i ono što od Mene nije ni tražio, zatim sam mu uzeo, a on to ne traži od Mene, nego traži od drugog. Zar on misli da Ja počnem sa davanjem prije nego od Mene zatraži, ili misli da ako zatraži – neće dobiti!? Jesam li to Ja tvrdica pa Me Moj rob drži tvrdicom?! Zar nisu plemenitost i dobrota Moja svojstva? Zar nisu oprost i milost u Mojim rukama? Zar nisam Ja stjecište nada?! Ko ih može presjeci, osim Mene? Zar se oni što imaju nade ne boje da se nadaju drugima? Kada bi svi stanovnici Nebesa i Zemlje položili nade u Mene, a zatim Ja svakome od njih pojedinačno dao ono što je zatražio, to ne bi umanjilo Moje riznice ni koliko djelić atoma. Pa kako može manjkati u riznici koju Ja održavam? E pa teško li onima koji izgubiše nadu u Moju milost i teško li onome što je neposlušan i ne obazire se na Mene!”[12]

13. Muavija ibn Vehb: “Čuo sam Ebu Abdullaha, mir s njime, da je rekao: ‘Tražite znanje i ukrasite se, pored njega, blagošću i dostojanstvom. Budite ponizni prema onima koje podučavate i ponizite se pred onima koji vas podučavaju. Nemojte biti kruti učenjaci pa da vaše mahane obezvrijede istinu koju nosite.’”[13]

14. Bilježi El-Halebi u Sahihu od Ebu Abdullaha, mir s njime, da je rekao: “Rekao je Vođa pravovjernih, mir s njime: ‘Hoćete li da vas obavijestim o istinskom učenjaku? To je onaj koji svojim propovijedi ne učini da ljudi izgube nadu u Allahovu milost, koji im ne budi lažne nade da su sigurni od Allahove kazne, i koji im ne dopušta ono što je Allah zabranio, niti

u svom govoru daje prednost nečemu drugom nad Kur'anom. Uistinu, nema dobra u znanju koje je lišeno razumijevanja, ni u čitanju lišenom razmišljanja, niti u ibadetu lišenom prisutnosti.”[14]

15. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Allah nije sklopio sa neznalicama ugovor da traže znanje, sve dok nije obavezao učenjake da troše znanje na neznalice. To je stoga što je znanje postojalo prije neznanja.”[15]*

16. Od Ebu Basira se prenosi da je rekao: *“Čuo sam Ebu Abdullaha, mir s njime, da je rekao: ‘Zapisujte, jer nećete napamet naučiti dok ne zapišete.’”[16]*

17. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Srce se oslanja na zapisano.”[17]*

18. Ubejd ibn Zurereta prenosi se da je Imam Sadik, mir s njime, rekao: *“Čuvajte ono što ste zapisali, vi ćete za tim sigurno imati potrebu.”[18]*

19. Mufaddal ibn Omer prenosi da mu je Imam Sadik, mir s njime, rekao: *“Zapisuj pa širi ono što si naučio među svojom braćom. Pa kada preseliš, ostavi svojim potomcima svoje knjige. Uistinu će ljudima doći teško vrijeme; neće se imati u šta pouzdati, doli u svoje knjige.”[19]*

20. Imam Sadik, mir s njime, rekao: *“Rekao je Emirul-mu'minin, mir s njime: ‘Čuvajte se prepirke i neprijateljstva! Uistinu te dvije stvari čine bolesnim bratska srca i čine da u njima proklija licemjerstvo.’”[20]*

21. Džerrah El-Medaini prenosi od Imam Sadik, mir s njime, da je u vezi Allahovih riječi:

فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

Ko žudi da od Gospodara svoga bude lijepo primljen, neka čini dobra djela i neka, klanjajući se Gospodaru svome, ne smatra Njemu ravnim nikoga!^[21] rekao: “Čovjek učini neko djelo za koje ima sevap, ali njime ne traži Božje zadovoljstvo, nego traži ljudsku hvalu i čezne da ljudi za njega čuju. To je ovaj spomenuti, koji počinu širk klanjajući se Gospodaru svome.”^[22]

22. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Nesreća vjere je zavist, umišljenost i oholost.”[23]*

23. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Neće se dva čovjeka razići i izbjegavati, a da neće jedan od njih zaslužiti prokletstvo i odricanje, a možda to zasluže obojica.”* Neko, protiveći se, upita: *“Allah ti dao svako dobro, jedan je nasilje počinio, a šta je sa onim kome je ono učinjeno?”* Reče: *“Ni on nije nastojao sa bratom uspostaviti vezu, niti se upuštao sa njim u razgovor. Čuo sam moga oca da kaže: ‘Kada se dvojica zavade pa jedan uvrijedi drugog, neka se onaj kojem je nepravda učinjena vrati svome prijatelju i kaže: ‘O brate, ja sam nepravedno postupio’, kako bi dokinuo izbjegavanje, jer Allah Uzvišeni je pravedan Sudija i nadoknadit će onome kome je nepravda učinjena od onoga koji ju je učinio.’”*[24]

24. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Neće vjernik reći o vjerniku ništa od onoga što očima vidi ili ušima čuje, a da neće biti od onih za koje Allah Uzvišeni kaže:*

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna.”[25]

25. Imam Sadik, mir s njime, prenosi od Allahova Poslanik, s.a.v.a.: *“Najveća oholost je preziranje stvorenja i omalovažavanje istine.”* Reče neko od ashaba: *“Šta je preziranje stvorenja i omalovažavanje istine?”* Poslanik reče: *“Nepoznavanje istine i vrijeđanje onih koji je slijede, pa ko tako postupa, nameće se Allahovom ogrtaču.”*[26]

26. Husejn ibn Ebi Ala' prenosi od Imam Sadik, mir s njime, da je rekao: *“Oholost je svojstvo kojim se odlikuju najgori ljudi u svim narodima.”*[27]

27. Omer ibn Jezid prenosi da je pitao Imama Sadika, mir s njime: *“Ja jedem lijepu hranu, volim lijep miris, jašem dobru jahalicu i posluga me slijedi. Vidiš li u ovome kakve oholosti pa da to napustim?”* Zastao je Ebu Abdullah, mir s njime, i rekao: *“Uistinu je prokletnik oholi onaj ko ponižava ljude i ne poznaje istinu.”* Reče Omer: *“Što se tiče istine, nije mi nepoznata, ali to o ponižavanju nisam razumio. Na šta se odnosi?”* Imam reče: *“Ko prezire ljude i nad njima se uzdiže, taj je silnik.”*[28]

28. Imam Sadik, mir s njime: *“Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.a.: ‘Ko razglasi neki nemoral, isti je kao i onaj koji ga je počinio. A ko vjernika nečim osramoti, neće umrijeti dok ga ista sramota ne snađe.’”*[29]

29. Mufaddal prenosi od Imama Sadika, mir s njime, da je rekao: *“Dvije ću ti stvari zabraniti, a mnogi ljudi su na njima vrat slomili: da Allahovu vjeru provodiš kako ne treba i da ljudima izdaješ fetve bez znanja.”*[30]

30. Sulejman ibn Halid prenosi od Imama Sadika, mir s njime, da je rekao: *“Nema Iblisu draže smrti od smrti učenjaka.”*[31]

31. Imam Sadik, mir s njime: *“Svako srce u kojem je sumnja ili širk propalo je. Uistinu ono što su (oni prethodni) smatrali skromnošću na Ovome svijetu jeste posvećenost srca samo ahiretu.”*[32]

32. ImamSadik, mirsnjime, je rekao: *“Kada Allah poželi Svome robu neko dobro učini ga skromnim na Ovome svijetu i poduči ga vjeri i učini da prozre u nedostatke Ovoga svijeta. A kome ovo bude podareno, podarena mu je svako dobro Ovog i budućeg svijet...”* (sve dok ne reče prenosilac) i čuo sam Ebu Abdullaha, mir s njim, da je rekao: *“Kada se vjernik oslobodi Ovog svijeta uzdigne se i dosegne slast Božije ljubavi, a kod robova dunjaluka počne važiti za nekoga kome se pomiješalo u glavi. A uistinu takvima se pomiješala u glavi slast ljubavi spram Allaha koju ničim drugim ne pomiješaje.”* Čuo sam ga da kaže: *“Srce kada se očisti, zemlja mu tijesna postane sve dok se ne uzdigne (Op. duhovno u više sfere).”*[33]

33. ImamSadik, mirsnjime, je rekao: *“Glava pokornosti Bogu je zadovoljstvo onim što je načinio u onome što rob voli kao i u onome što rob prezire (a Allah sa robom ne čini ništa) a da u tome nije dobro po njega.”*[34]

34. ImamSadik, mirsnjime, je rekao: *“Zadovoljstvo sudbinom koja je gorka, spada u najveće stepene čvrste vjere.”*[35]

35. Od Ebu Abdullaha, mir s njime: *“Ko je zadovoljan od Allaha sa malo opskrbe, zadovoljan je i Allah od njega sa malo djela.”*[36]

36. Ebu Abdullaha, mir s njime, o Allahu Uzvišenom, na pitanje da li On ima zadovoljstvo i srdžbu – reče: *“Da, ali nije to ono što je kod stvorenja. To je stoga što su srdžba i zadovoljstvo nastale pojave koje zadese (čovjeka) te ga prenose iz stanja u stanje, zaposlenog, složenog, i pojave na njega imaju utjecaja, a na našeg Tvoraca pojave ne ostavljaju traga (tako da mijenja stanja i raspoloženja). On je Jedan jedinstvene Biti i jedinstven u značenjima. Stoga je Njegovo zadovoljstvo (zapravo) Njegova nagrada, a Njegova srdžba Njegova kazna, bez ikakvih vanjskih utjecaja koji bi na Njega utjecali pa Ga raspirili te prenijeli iz jednog stanja u drugo stanje. To su svojstva stvorenja, nemoćnih, potrebnih, a On, Uzvišen neka je, Moćan je i Veličanstven, nema potrebe za bilo čime od onoga što je stvorio, a sve što je stvorio samo Njega treba. Uistinu stvorio je stvorenja ne iz potrebe, niti iz nekog razloga, stvorio ih je bez prethodnih uzora i bez prethodnih početaka.”*[37]

37. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: *“Rekao je Allahov Poslanik, s.a.v.a.: ‘Rekao je Allah Uzvišeni: ‘Ko ponizi Moga prijatelja, Meni je rat objavio. Ničim Mi se Moj rob ne može približiti kao onim što sam Mu stavio u obavezu, i neprestano će Mi se približavati na filama sve dok ga ne zavolim, a kada ga zavolim, postanem njegov sluh kojim sluša i njegov pogled kojim gleda i njegov jezik kojim govori i njegova ruka kojom radi, ako Me pozove odazivam mu se, a ako Me zamoli dat ću mu...”*”[38]

38. Ebu Abdullaha, mir s njime, rekao: *“Čast vjernika je u noćnoj molitvi, a ponos u neovisnosti od ljudi.”*[39]

39. Ebu Abdullah, mir s njime, je rekao: *“Ako neko od vas želi da zamoli Gospodara bilo što, a da to i dobije, neka nadu u sve ljude izgubi i sve nade kod Allaha položi. Pa kada to Allah u srcu njegovome nađe, neće Allaha zamoliti a da neće i dobiti.”*[40]

40. Imam Sadik, mir s njime, u komentaru Božijih riječi: *“I većina njih ne vjeruje u Boga, a da mu pritom druge ne pridružuju”*, je rekao: *“To su riječi onoga čovjeka koji kaže: Da nije bilo toga i toga propao bih ili da nije bilo toga i toga ne bi mi uspjelo to i to ili a da nije toga izgubljena bi mi bila*

čeljad. Zar ne primijetiš da je ovakav Allahu sudruga pripisao u vlasti (vjerujući) da ga taj i taj opskrbljuje i otklanja mu štetu.” Rekoh: “Pa šta će reći? Da li da kaže: ‘Da mi Allah nije ukazao pažnju sa tim i tim propao bih?’” Imam reče: “Da, nema smetnje da kaže tako nešto ili slično.”[41]”

41. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: “Allah Uzvišeni objavio je Davudu, a.s.: ‘Neće se Moj rob za Mene čvrsto vezati, bez da se veže za ikoga od Mojih stvorenja a Meni njegova unutrašnjost bude poznata, zatim protiv njega spletku povedu nebesa i zemlja i sve što je na njima, a da mu Ja neću iz svega toga izlaz načiniti. Neće se Moj rob vezati za bilo koga od Mojih stvorenja, a Meni bude poznata njegova unutrašnjost, a da neću iz njegovih ruku presjeći sve faktore nebesa i zemlje i da mu tlo pod nogama neću zatresti bez da se osvrćem u kojoj dolini će ga snaći propast.”[42]

42. Imam Sadik, mir s njime, je rekao: “Rekao je Uzvišeni Allah: ‘Sine Ademov spomeni Me u sebi spomenuti ću te u Sebi. Sine Ademov spomeni Me u samoći, spomenuti ću te nasamo. Sine Ademov spomeni Me među svjetinom, spomenuti ću te u društvu boljem od tvoga društva.’ I rekao je: ‘Nema roba koji će Allaha spomenuti u društvu ljudi, a da ga Allah neće spomenuti u društvu meleka.’”[43]

43. Ubejd ibn Zurare prenosi da je čuo Ebu Abdullaha, mir s njime, kako kaže: “Vjernik je kod Allaha sigurno u najboljem položaju – ponovivši to tri puta – zaista ga Allah iskuša nedaćom pa mu uzima dio po dio tijela, a on živi u zahvali Allahu na svemu.”[44]

[1]Biharul envar, 2 / 128, rivajet 1.

[2]Biharul-envar, 1/224.

[3]El-Kafi, str. 35.

[4]El-Kafi, str. 33.

[5]El-Kafi, str. 38; Bejheki: Šu‘bul-iman, 2/267, od Ebu Džafera, 1714.

[6]El-Kafi, str. 38.

- [7] *Biharul envar* 2/134.
- [8] *El- Kafi* 1/40.
- [9] *El-Kafi*, 1/45.
- [10] *El-Kafi*, 1/48.
- [11] *El-Kafi*, 1/48.
- [12] *El-Kafi*, 2/66.
- [13] *El-Kafi*, 1/32.
- [14] *Ibid.*
- [15] *El-Kafi*, 1/41.
- [16] *El-Kafi*, 1/25.
- [17] *Ibid.*
- [18] *Ibid.*
- [19] *Ibid.*
- [20] *Ibid.*
- [21] *El-Kehf*, 110.
- [22] *El-Kafi*, 2/294.
- [23] *El-Kafi*, 2/207.
- [24] *El-Kafi*, 2/344.
- [25] *El-Kafi*, 1/351; (*En-Nur*, 19.)
- [26] *El-Kafi*, 2/310.
- [27] *El-Kafi*, 2/209.
- [28] *El-Kafi*, 2/311.
- [29] *El-Kafi*, 2/356.
- [30] *Ibid.*

- [31] *El-Kafi*, 1/38.
- [32] *Ussulu Kafi* 2/ 129, rivajet 5.
- [33] *Ussulu Kafi* 2/130, rivajet 10.
- [34] *Bihar*, 71/139, rivajet 38.
- [35] *Bihar*, 71/152, rivajet 60.
- [36] *Ussulul Kafi* 2/138, rivajet 3.
- [37] *Biharul envar*, 3/66. rivajet 7.
- [38] *Usuli Kafi*, 2/352, rivajet 7.
- [39] *Usuli Kafi*, 2/147, rivajet 1.
- [40] *Usuli Kafi*, 2/147, rivajet 2.
- [41] *Vesail*, 11/169, rivajet 2.
- [42] *Usuli Kafi*, 2/63, rivajet 1.
- [43] *Biharul envar*, 93/158, rivajet 31.
- [44] *Usuli Kafi*, 2/254, rivajet 13.